

KORT OCH BLANDAT, volym 6

NÄR DET PIPER

Hösten 2006, som nybliven fru Furås, flyttade jag från min lägenhet i Hallsberg till makens hus i Östansjö (ca 1 mil därifrån). Under den första natten i mitt nya hem hörde jag konstiga ljud. Det pep till med jämna mellanrum. På morgonen ställde jag mig under brandvarnaren för att höra om det var därifrån det pep – men det var det inte. Vi sökte och undrade och det verkade som om ljudet kom från mina flyttkartonger. Men det fanns ju ingenting där som kunde låta, i alla fall inte vad jag kunde komma på.

Så gick en dag utan att vi kom på vad det var som pep. Det fanns ju annat att göra än att lyssna efter ljud. På natten när allt annat var tyst så hörde jag det igen – men då hade jag ju ingen lust att gå upp och söka. Så jag försökte tänka på annat innan jag somnade.

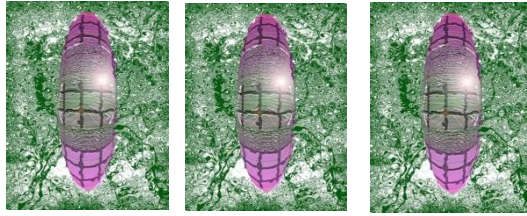
När jag kom hem efter jobbet nästa dag så kom jag på vad det kunde vara och hittade den kartong som jag trodde att jag lagt ner den i. Japp där var den, min bärbara telefon som gett sig till känna för att tala om att batteriet var tomt.

Ibland kan det bli så i ens själ också – att det är nåt som piper och inte känns riktigt bra. Det kan vara svårt att komma på vad det är och ofta tystar man det med allt möjligt annat. Men på nätterna när inte andra intryck och ljud tar ens uppmärksamhet så kan det gnaga inom en.

Jag tror att även i själen kan batteriet bli tomt!

För den bärbara telefonen var det bara att ansluta den till telefonjacket igen. Men när det gäller vår själ kan det vara olika saker som vi behöver för att få nya krafter:

Det kan ofta vara rätt prioritering av tid. Att ta mer tid med Gud, med sina barn, sin livskamrat, sina vänner. Att göra något som man verkligen tycker om att göra – nåt som tillför energi och livslust istället för att suga det ur en!



ANNAT SOM KAN GNAGA

Vi hade en uppstoppad bäver i vårt skyltfönster på tidningsredaktionen där jag jobbade inne i Hallsberg. Den hade snitsiga solglasögon i 50-tals modell och en unikabox, termos och mugg. Självklara tillbehör för en bäver.

I det senaste numret av tidningen hade vi pålyst en tävling för barn. Sådär stod det:
"Bävorn som du ser på bilden sitter i vårt skyltfönster. Vi vet inte var den kommer ifrån eller hur den hamnade här, så vi behöver din hjälp! Skriv en berättelse och skicka in den till oss!"

Ett par dagar senare fick vi ett brev från Albin som var åtta år. Han hade tagit uppgiften på allvar – och dessutom visste han något som ingen av oss hade räknat med. Han visste sanningen! Sådär skrev han:

"I lördas var jag vid min gudmor. Jag har varit där masser av gåner och i dåms vardagsrum har dom en bäver nu är den borta. Den ville va med Steve på jäbet.

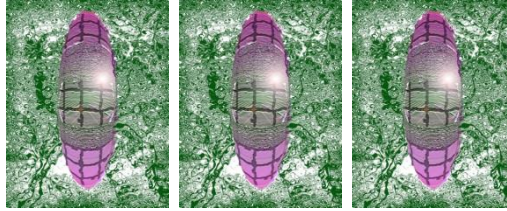
Albin L

Jag vet allt"

Den här grabben var bekant med min chef och hade varit hemma hos dem så många gånger att han lätt upptäckte att bävern inte stod där den brukade. Han visste! Han behövde inte fantisera ihop någon spännande berättelse om hur bävern kunde hamna i just vårt skyltfönster. Han satt med sanningen!

Runt omkring oss kan många gissa och spekulera och undra hur det eller det kunde bli så och så. Bybor pratar och gissar om andra bybor. Kriminalare försöker lösa brott utifrån de ledtrådar de har. Läkare försöker ställa rätt diagnos utifrån de prover och symptombeskrivningar de har till hands. Psykologer, psykiatriker och andra som har hand om vår själ talar om var det brister. Det gissas och förmodas. Listan kan göras lång på dem som nångång – eller alltför ofta – trott sig veta det enda riktiga svaret. Ibland har de rätt och ibland har de fel.

När det gäller bävern i fönstret så var sanningen inte speciellt spännande – vi **hade hoppats på några berättelser som visade på barns härliga fantasi**. Men det finns gånger i livet när det inte är fantasi och en bra story vi behöver – utan just sanningen.



ATT HITTA SANNINGEN

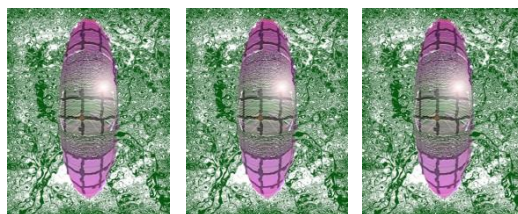
Det är både lätt och svårt att söka sanningen – och det är både lätt och svårt att hitta den. Det är lätt att söka den, eftersom det är så många som gör anspråk på att ha den. Vi uppmanas också att söka vår egen sanning, det som känns sant just där och då. Men om man endast har det som känns rätt för en själv som utgångspunkt för sitt sökande, så förmodar jag att man till slut går runt i så snäva cirklar att man kan klia sig själv på ryggen (eller nypa sig i baken).

Det är samtidigt svårt att hitta sanningen eftersom vi längs vägen har tappat den måttstock som vi kan mäta den med. Vi vet inte alltid vad vi ska utgå från ... Vad som gör att vi känner igen sanningen när vi ser den. Såvida att det finns något överhuvudtaget som är mer sant än något annat.

Jesus gav anspråk på att inte bara ha sanningen utan att vara den. Det är stora anspråk och antingen är det sant eller så är det en lögn. Det kan inte vara något mellanting.

Jag är överbevisad om att Jesu anspråk är sant. Den sanningen lägger sig som ett golv över mitt livs gungfly och kvicksand. Jag kan tvivla på att det har makt att bära mig – men mitt tvivel påverkar ingenting annat än mitt eget synsätt. Jag vill ta ett exempel:

Jag kan gå över Lejonströmsbron (gammal bro över Skellefteälven) och vara livrädd för att den ska braka – men min oro ändrar ingenting på bronns konstruktion. Den skadar inget annat än min egen tillit och förtröstan.



SPÅR I SNÖN

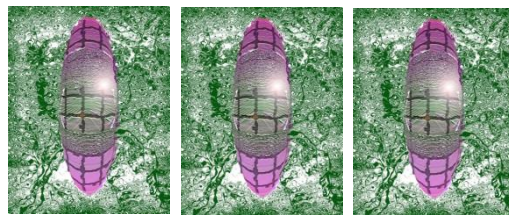
En vinterdag promenerade jag längs vår lilla byväg. Vid vägkanten fanns spår efter både människa, häst, hund, katt, stavar och rådjur. Spår med både enkla och mer komplicerade mönster. Och det fick mina tankar att röra på sig.

Jag tänkte återtigen på dem som tror att allt bara kommit till av en eller flera slumpar. Förmodligen skulle ingen av dem hålla fast vid att vägkantens fotspår bara är slumpvisa fläckar i snön. Inte heller tror jag att nån av dem skulle säga att spåren av en sko – eller rättare sagt själva skosulan – skulle ha formats bara genom att röra ihop lite gummimassa och låta

det stelna. Men samma personer kan ta för givet att en hunds eller katts symmetriska tassavtryck har formats utan att någon har gjort ritningen! Inte ens spåren efter gästavar har kommit till av en slump!

Där stenar bildar vackra trädgårdsgångar, skulle inte många tro att de lagt sig så av sig själva. Skulle jag komma med ytterligare exempel så skulle nog någon till slut säga att det bara är levande materia som kan utvecklas – inte stenar och annat dött. De menar att om bara de små cellerna får tid på sig, så lägger de sig själva i formen av ett öga; en blomma; en sjöstjärna eller som mönstret på en fjärilsvinge ...

Inte ens människan som både är smart och "levande materia" skulle, tillsammans med varandra, ställa sig i en komplicerad formation utan att få specifika direktiv och en massa träning. Slumpmässigt skulle de inte forma sig i nåt mer avancerat mönster än en kassakö eller samtalsklunga.



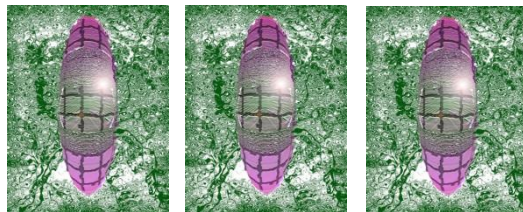
ATT FÖRSTÅ DET "SJÄLVKLARA"

Har du försökt förklara något som du tycker är självklart och den som lyssnar ställer sig helt frågande? Du förklarar och vänder nästan ut och in på dig själv. Ibland lyckas det, ibland inte.

Vi går genom livet på så olika sätt. Vi bär händelser och erfarenheter inom oss som kan vara helt främmande för den vi pratar med. Vi kan se åt samma håll utan att tolka det vi ser på samma sätt.

Jag pratar ofta med min äldsta son i telefon. Han är mogen och klok och det är intressant att resonera med honom. Ibland pratar vi om hur svårt det kan vara att förstå vissa beteenden och säger då: "din värld – min värld". Med det menar vi att i vår värld kan något vara självklart – och det är utifrån den som vi värderar och bedömer. Vi kan tycka att något är konstigt samtidigt som vi inser att vår kunskap om en annan människas yttre och inre värld kan vara annorlunda än vår. Att det inte är så lätt att göra en rätt tolkning eftersom vi i stort sett aldrig sitter med alla fakta. Och vi sitter sällan, eller aldrig, i samma båt.

Det kan vara tillräckligt svårt att göra en rätt tolkning av sitt eget handlande och agerande!



EN GAMMAL KLOCKA¹

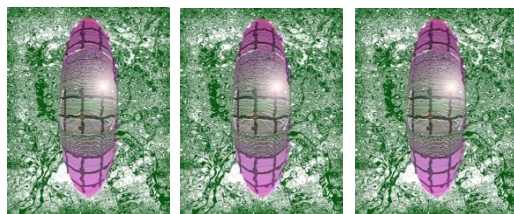
På väggen i mitt arbetsrum hänger en vacker gammal klocka med snirkclar och utsirningar. Den visar på tjugotvå minuter över sju. Det gör den alltid. Pendeln hänger död och tyst. Den hänger på sin plats och är vacker att titta på och den behöver inte visa tiden. Det finns det andra klockor som gör.

Jag ser på klockan och funderar på hur vi ofta ser på varandra efter duglighet och prestation och hur det kan vara svårt att acceptera dem som bara finns där utan att göra någon egentlig nytta. Eller rättare sagt - att göra just den nytta som vi förväntar oss att han eller hon ska göra!

En bekant har en utvecklingsstörd vuxen dotter som aldrig kommer att kunna leva vad vi kallar ett "normalt liv". Hon kommer inte att kunna bo själv och hon kommer inte att vara till "nytta" om man tänker krasst samhällsekonomiskt. Men hon är varm och go och sprider glädje omkring sig!

Sen finns det personer som mycket väl kan bidra med både det ena eller andra men inte gör det för att de inte ids. De tycker att nån annan ska göra det istället.

Att vara till nytta och att göra rätt för sig - kan sitta i ryggmärgen på en och annan. Och visst behöver vi ofta "dra vårt strå till stacken" för att det ska fungera - men de där stråna är inte alltid vad vi tror att de ska vara. Och från Guds perspektiv ser det med all säkerhet ut på ett helt annat sätt än från vårt!



RÄTTIGHETER OCH RÄTTVIST

Ljudet från kvällsnyheterna nådde mig för en liten stund sedan. Det var någon som fått vänta länge på ett eget boende och jag hörde ofta ordet "rättigheter" Hur ansvariga parter inte ser till att folk får sina rättigheter. Jag vet inte något om det här specifika fallet och det kan

¹ Även på övervåningen har vi en gammal väggklocka som inte fungerade. Även den hade hängt inne i en garderob under minst 50-60 år men kom fram för att den var vacker.

Efter att vi tapetserat i slutet av 2019 hängde vi upp den på en annan vägg i samma rum. Av en händelse kom jag åt pendeln och den började "gå" och fortsatte att göra det tills nästa gång den behövde skruvas upp. Den går än idag! Så kanske finns det hopp om den andra klockan också!

mycket väl vara så, att den här personen har all rätt att åberopa sina rättigheter men på något sätt så börjar vissa ord skorra illa i mina öron.

Vi är så snabba på att skrika efter vad vi har rätt till och vad andra har skyldigheter till gentemot oss. Vi betalar ju ändå vår skatt! Det går så snabbt för de tankar som söker våra egna fördelar – men oändligt långsamt för de tankar som söker andras väl. Ibland är människans "Jag!" så stort, att det skymmer allting annat.

En afrikansk vän och hans svenska fru, växlade mellan att bo i Kongo och Sverige. Vid ett tillfälle hade de bokat biljetter för att åka hem till Kongo, men strax innan fick mannen besked av läkare att han hade fått prostatacancer och borde stanna kvar i Sverige för att få behandling. Han var inte svensk medborgare och kunde inte få gratis sjukvård. Det kostade dem en förmögenhet för att han skulle kunna bli så frisk som möjligt.

Även om en hel del av våra skattepengar går till sådant som inte känns bra att betala till, så kan vi vara tacksamma för att vi har den sjukvård vi har. Det är illa nog att bli sjuk – men tänk om vi då också var tvungna att betala för operationer, behandling, sjukhusvistelse och eftervård.

Vi tar så mycket som självklara rättigheter där andra får kämpa mot både fattigdom, krig och myndigheter, utan att få sin rätt.

Jag skulle önska att Gud hade en jättestor kratta så att han med några beslutsamma tag kunde kratta ut våra livsbetingelser och göra det mer fördelat och rättvist.

Men det är inte i allt som vi är de som är rika. Vi har även vår fattigdom – mitt i vår materiella välfärd.

Livet är inte rättvist och många skyller på Gud för att det är som det är – medan det är människan som har ställt till det mesta av eländet. Det är inte Gud som är orättvis – det är vi själva med våra mänskliga och otäckt själviska system.

"Hur kan det finnas en god Gud när världen ser ut som den gör?" undrar många. Men varför skulle Gud ligga bakom allt hemskt som händer?

"Om han verkligen är allsmäktig så kunde han väl rädda den eller den. Då hade väl inte det eller det behövt hända. Om Gud är god så kunde väl de snälla få leva och de onda få dö men alltför ofta verkar det vara tvärtom ...?"

Det är inga enkla frågor och vi kan ha olika sätt att försöka hitta ett svar.

En kvinna som jag känt i många år är allvarligt sjuk och har varit det länge. Hon betraktar sig som sökare och hon undrar varför hon inte funnit Gud när hon sökt efter honom så länge.

Hon vill att det ska vara någon mening med sjukdomsåren. Att hon ska ha lärt sig något så

att hon ska bli en bättre och ödmjukare människa. Hon tycker att hon borde ha lärt sig det vid det här laget. Hon tycker att hon borde se nåt resultat ...

Hon blir lite hård i tonen när hon pratar om Gud och om dem som säger sig tro på honom. Ingen har hittills kunnat möta hennes argument på ett sätt som får henne att sänka garden.

Hon håller på sina åsikter samtidigt som hon längtar efter att bli överbevisad om motsatsen. Hon är ärlig i sitt sökande men får inte bitarna att passa ihop. I alla fall inte de bitar som hon valt att brottas med.

Det finns olika nycklar till människors gudslängtan. Våra välformulerade förklaringar hjälper inte alltid – det krävs personliga ord från himlen som löser upp de där hårda knutarna i en sökande människosjäl.

